

Aquell, va ser un any de mal averany. En duia totes les traces, o jo m'ho vaig pensar. Aleshores, encara creia que hi havia anys bons i anys dolents, anys de sort i anys de dissort. Amb el temps he arribat a descobrir que tots els anys són iguals: avorrits, rutinaris, monòton caminói de formigues cap a la sepultura. I és que en aquell temps —l'estiu de 1966—, jo era un joveçall frívol o sia, esperançat, que pensava que les coses es podien canviar.

El diari on jo era crític cinematogràfic, *Última Hora*, m'envià al Festival Internacional de Cine de San Sebastián.

I va començar el pelegrinatge. Una matinada de juny, vaig desembarcar (en companyia del meu Sis-cents descapotable que havia passat la nit, ben fermat, a coberta) al port de Barcelona. A Barcelona m'hi vaig estar tot lo dia, i encara vaig tenir humor per anar-me'n de gresca amb els amics i alguna amiga dels meus anys d'estudiant al Clínic. Sopàrem a "Los Caracoles" (el propietari, en Bofarull, era un home divertit, ben relacionat amb el món de la cinematografia i de l'espectacle), ens n'anàrem de copes pel *Xino*, carrer de l'Arc del Teatre endins, férem parada a la Bodega Bohemia per veure l'actuació, trista i decadent, d'Oh Gran Gilbert i l'endemà —amb una ressa-ca de mil dimonis sevillans— em vaig despertar a l'Hotel Colón amb una senyora devora, que va resultar ser una amiga. No recordava res de res. Només sé que, en ser hora de partir amb el Sis-cents cap a Sant Sebastià, estava més pelat que un jonc: no em quedava ni una sola peseta de les que m'havia dat el diari per al viatge... A grans mals, grans remeis, vaig pensar, vaig telefonar a Josep Tous —el meu director— perquè em fessin arribar, a llista de Correus, més diners a Sant Sebastià.

Una de patètica:

El festival de Sant Sebastià

Només en arribar, el Festival em va semblar monstruós.

Tot varen ser dificultats, problemes, travetes... En primer lloc, no em varen voler acreditar; en segon lloc, el director de la mostra, Fernández Cuenca, no em va voler rebre; i, en tercer lloc, el personal d'oficines em tractà a puntades de peu, fins i tot amb insults: «*isleño de mierda*» —em va dir una al.lota escarransida amb mirada de monja redemptorista, típica del nacionalcatolicisme—, i a mi, que tenia l'experiència excel.lent de tres anys com a crític acreditat a la Mostra de Venècia, tot allò em va semblar d'un franquisme provocador.

Total, que vaig odiar el Festival des del primer moment i em vaig fotre del cine que s'hi projectava, del personal que l'organitzava i, sobretot, d'aquell sac franquista i vanitós, anomenat Fernández Cuenca, de tot... I, per més inri, vaig passar tres dies de fam (tants com es varen torbar a arribar els diners del diari des de Mallorca), emparant la pluja, un *xirimiri* pertinaç, vagarejant per l'Igueldo i administrant tan bé com vaig saber devers una dotzena de pinyols d'albercoc —oh, gran manà! Me'ls vaig trobar casualment al peu d'un banc del parc, on m'havia deixat caure, esgotat: va ser tot el que vaig menjar en tres dies... Així és que no ha d'estranyar ningú que les cròniques que enviava al diari fossin tràgiques, ferotges, brutals... Fins al punt, que un diari de Sant Sebastià, *La Voz de España*, en va fer referència: «*El enviado especial de "Última Hora" de Palma, Antonio Serra, pone al Festival de "chupa dómine". Titula su crónica El diluvio cae sobre el*

Festival.../... *termina diciendo: "mucho nos tememos que el señor Fernández Cuenca, por muy director que sea del Festival de San Sebastián, confunda el cine con Doris Day"*». Aquell diari em va fotre una pallissa de cal déu, i jo en vaig estar ben satisfet: era la meua petita venjança compensatòria contra el franquisme i la dictadura. Que el diaris del *Glorioso Meneo* —com deia l'historiador mossèn Antoni Pons— em fotessin canya, era reconfortant.

Però no em demaneu quines pel.lícules feren ni quines actrius o quins actors assistiren al Festival ni quines personalitats —o succedanis— formaren part del jurat... Tot se m'ha oblidat, se m'ha esborrat de la memòria, probablement perquè tot em va semblar infecte. Tenia massa prop del cor la cordialitat, la simpatia, l'excel.lent cultura i la intel.ligència de Venècia i, sobretot, del seu director Chiarini. Record, això sí, que les sardines torrades que vaig devorar a un dels molls del port, el primer dia que vaig rebre les peles de Mallorca, em varen semblar sensorials, sublimes... i que la ciutat de Sant Sebastià era magnífica.

El Festival, pur franquisme decadent. Ja em perdonareu, si us ve de gust... ❖